

TẠO HÀNH LANG PHÁP LÝ ĐỂ STARTUP VIỆT TRỞ THÀNH KỶ LÂN

Để phát triển và trở thành những kỳ lân^(*), các startup Việt cần vươn ra biển lớn. Song để làm được điều đó, các doanh nghiệp khởi nghiệp cần được hỗ trợ bởi một hành lang pháp lý thiết thực.

“Không đóng cửa chơi một mình”

Trong danh sách những gương mặt dưới 30 tuổi nổi bật nhất châu Á năm 2018 do Tạp chí Forbes bình chọn, Việt Nam có 5 đại diện, đó là: Phạm Anh Đức - sáng lập và điều hành Công ty CP Vicare; Tống Nhật Dương - đồng sáng lập Homage; Lưu Thế Lợi và Trần Huy Vũ (Victor Trần) - đồng sáng lập Kyber Network; Nguyễn Văn Quang Huy - đồng sáng lập, Giám đốc kỹ thuật Holistics. Theo Forbes, những nhân vật được lựa chọn đều có tầm ảnh hưởng, tạo xu hướng và thành công ở lĩnh vực mà họ đại diện.

Trong hệ sinh thái khởi nghiệp Việt Nam, có khá nhiều startup có thành tích nổi bật, được kỳ vọng sẽ trở thành những startup kỳ lân (unicorn). Bên cạnh các gương mặt trên, trong hệ sinh thái khởi nghiệp Việt Nam có khá nhiều startup có thành tích nổi bật, được kỳ vọng sẽ trở thành những startup kỳ lân - các startup được định giá trên 1 tỷ USD. Đơn cử, Lê Yên Thanh, người được mệnh danh là “chàng trai vàng” của tin học Việt Nam, với dự án Talo ứng dụng công nghệ blockchain trong lĩnh vực thi cử và tuyển dụng nhân sự.

Được biết, sau một thời gian triển khai ứng dụng, Lê Yên Thanh cùng các cộng sự đang tích cực thực hiện các bước đăng ký thành lập doanh nghiệp và triển khai kế hoạch gọi vốn. Tuy nhiên, quốc gia mà Lê Yên Thanh chọn để đăng ký doanh nghiệp không phải Việt Nam, mà là Singapore, để có thể dễ dàng nhận vốn

đầu tư từ các quỹ ngoại.

Không riêng Talo, nhiều startup Việt đã và đang chọn Singapore để đăng ký thành lập doanh nghiệp. “Ở Singapore, doanh nghiệp nước ngoài thành lập startup chỉ mất 2 ngày, với vốn tối thiểu chỉ là... 1 USD”, đại diện Tập đoàn Internet Novaon - một trong những doanh nghiệp chọn Singapore làm nơi đóng trụ sở công ty chia sẻ.

Trao đổi về vấn đề này, ông Đỗ Hoài Nam, CEO UP Coworking Space cho rằng, mặc dù thời gian qua, nhà nước đã tạo nhiều điều kiện cho các startup hoạt động, song trên thực tế, vẫn còn một số vướng mắc chưa được tháo gỡ.

“Vướng mắc chính nằm ở quy định: nhà đầu tư nước ngoài đầu tư vào các startup Việt Nam mà muốn rút vốn thì bị đánh thuế 20%, nhưng ở Singapore quy định này là 0%. Đây là lý do khiến nhiều startup Việt lựa chọn đăng ký thành lập tại Singapore”, ông Nam phân tích.

Cũng theo vị CEO này, quy định “không cho phép các công ty khởi nghiệp Việt Nam đầu tư ra nước ngoài” cũng là rào cản khiến các startup Việt có thêm lý do để lựa chọn khởi nghiệp ở nước ngoài.

“Việt Nam là thị trường gần 97 triệu dân, nhưng cũng chưa thể đủ lớn để đóng cửa chơi một mình! Các startup muốn tồn tại, phát triển và trở thành kỳ lân thì phải vươn ra nước ngoài, nhưng cơ chế chưa cho phép đầu tư ra nước ngoài, khiến nhiều doanh nghiệp có đủ trình độ phát triển muốn mở rộng đều chuyển thành công ty nước ngoài”, ông Nam nói.

Cần sân chơi công bằng

Để các startup trong hệ sinh thái khởi nghiệp Việt Nam có thể trở thành kỳ lân trong tương lai, ông Nam cho rằng, Việt Nam cần tạo

(Xem tiếp trang 13)

rằng cần tạo độ thông thoáng trong hệ thống chính sách, có cơ chế mở để doanh nghiệp khởi nghiệp có thể gửi vấn đề trực tiếp đến cơ quan quản lý.

Về câu hỏi làm thế nào để rút ngắn khoảng cách công nghệ giữa Việt Nam và Hoa Kỳ, các diễn giả cho rằng nhiều cần có nhiều người Việt Nam hơn nữa tham gia làm việc tại Thung lũng Silicon, bởi đây là môi trường lý tưởng để ươm tạo, phát triển công nghệ và doanh nghiệp. Khi làm việc tại đây, họ không chỉ tích lũy được kiến thức, kỹ năng, công nghệ mà còn học hỏi được sự vận hành, quản lý một doanh nghiệp khởi nghiệp. Đây cũng là xu hướng

được nhiều quốc gia đang phát triển thực hiện.

Bên cạnh đó, các diễn giả cũng nhấn mạnh đến văn hóa đổi mới sáng tạo, văn hóa khởi nghiệp được hình thành thông qua giáo dục và đầu tư vào nguồn vốn con người. Cần cải tổ hệ thống giáo dục từ cấp bậc mầm non tới đại học; giáo dục trẻ em tư duy phê phán, dạy cho học sinh biết cách giải quyết vấn đề thay vì thụ động thu nạp kiến thức. “Với văn hóa sáng tạo và khởi nghiệp, chúng ta có thể làm được nhiều điều lớn lao hơn những gì chúng ta kỳ vọng”- diễn giả Joe Lonsdale chia sẻ. Đây cũng là xu hướng được nhiều quốc gia đang phát triển thực hiện ■

Bản tin KNDMST số 41/2018

TẠO HÀNH LANG PHÁP LÝ... (Tiếp theo trang 4)

hành lang pháp lý cho startup. “Các startup không cần nhiều hỗ trợ, nhưng họ cần sân chơi công bằng. Vì thế, trách nhiệm của cơ quan quản lý là xây dựng một hành lang pháp lý để mọi doanh nghiệp đều yên tâm đầu tư trên sân chơi ấy. Hành lang pháp lý này cũng cần có sự giao thoa, có tiếng nói chung với các nước trong khu vực”, ông Nam nói.

Theo Bộ trưởng Bộ KH&CN Chu Ngọc Anh, để hỗ trợ các doanh nghiệp khởi nghiệp sáng tạo, chính sách là thành tố không thể thiếu trong quá trình phát triển hệ sinh thái. Các chính sách đúng đắn không chỉ hướng tới việc phát triển, nâng cao chất lượng và kết nối các thành phần của hệ sinh thái khởi nghiệp sáng tạo, mà còn phải hướng đến hỗ trợ doanh nghiệp khởi nghiệp sáng tạo phát triển, liên kết và mở rộng nhanh chóng ra thị trường khu vực và thế giới.

Phát biểu chỉ đạo tại Diễn đàn Thanh niên khởi nghiệp 2018 với chủ đề “Tìm giải pháp

đột phá cho Khởi nghiệp sáng tạo Việt Nam”, Thủ tướng Chính phủ Nguyễn Xuân Phúc cũng khẳng định, Việt Nam cần một khung pháp lý để có giải pháp thiết thực hơn cho khởi nghiệp, đổi mới sáng tạo. Các chính sách cần phải thông thoáng, thuận lợi và nhanh chóng hơn.

Thủ tướng cam kết, Chính phủ sẽ quyết tâm tạo mọi điều kiện để hệ sinh thái khởi nghiệp Việt Nam lớn mạnh, hoàn thiện hơn nữa trong những năm tới.

Ghi chú:

(*) Kỳ lân là thuật ngữ lần đầu tiên xuất hiện vào năm 2013 bởi Aileen Lee - một nhà đầu tư. Khi liệt kê danh sách các công ty khởi nghiệp có tốc độ tăng trưởng cao trong thời gian ngắn, được định giá trên 1 tỷ USD, Aileen Lee đã sử dụng thuật ngữ “unicorn” (kỳ lân) để mô tả sự hiếm có của các công ty này. Từ đó, thuật ngữ “kỳ lân” được sử dụng để chỉ các startup có giá trị trên 1 tỷ USD ■

Bản tin KNDMST số 1/2019